

SOCIALNÄMNDEN**Administration**

Kristina Andersson, 0278-25561

kristina.andersson@bollnas.se

YTTRANDE

Datum

2025-12-15

Referens

SN-2025-00379

Regeringskansliet

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.ses.sof@regeringskansliet.se

**Yttrande över Remiss av utkast till lagrådsremiss
För barns rättigheter och trygghet - en ny lag om
omhändertagande för vård av barn**
(departementets diarienummer S2025/02039)

Bollnäs kommun är remissinstans och har därmed bjudits in att lämna synpunkter på förslagen i utkastet till lagrådsremiss.

Socialnämnden i Bollnäs kommun är positiv till att nuvarande lag om särskilda bestämmelser om vård av unga (1990:52) omarbetas och ersätts av ny lagstiftning. Socialnämnden välkomnar att bestämmelserna kring de särskilda befogenheterna inom Statens institutionsstyrelse bryts ut och bildar egen lagstiftning, då det förtydligar skillnaden mellan omhändertaganden sett till olika vårdformer och bidrar till tydlighet kring den praktiska tillämpningen.

Nämnden ställer sig positiv till att det i förslaget tillkommer ett eget kapitel om barns och ungas rättigheter. Nämnden ställer sig dock frågande till varför departementet föreslår den utformning som ges i utkastet, och inte den mer könsneutrala utformningen som vi kan se i motsvarande kapitel 3 i nya socialtjänstlagen (2025:400). Nämnden föreslår att det är lämpligare att använda begrepp som "barnet" eller "den unge" i stället för grepp som "honom" eller "henne". Synpunkten avser utformningen i både förslag till lag om omhändertagande för vård av unga såväl som förslag till lag om särskilda befogenheter för den statliga barn- och ungdomsvården. Nämnden har i övrigt inga synpunkter på det sistnämnda förslaget, de synpunkter som följer avser förslag till lag om omhändertagande för vård av barn och unga.

Nämnden är positiv till att grunderna för omhändertagande för vård i förslaget är förtydligade, moderniserade och överensstämmer bättre med samhällsutvecklingen liksom gällande rättspraxis. Nämnden noterar att det kommer krävas mycket resurser av såväl socialsekreterare som arbetsledning, att sätta sig in i förarbetena för att utröna vilka befintliga grunder som ändras eller sammanfogas med andra grunder, om tillämpningen ska överensstämma med lagstiftarens intentioner. Nämnden noterar ett behov av ytterligare vägledning kring den praktiska tillämpningen, i form av uppdaterade föreskrifter, handböcker och liknande.

Vidare vill nämnden kommentera förslaget till ny grund för vård på grund av anknytning. Även här behövs vägledning kring den praktiska tillämpningen. Det är särskilt angeläget eftersom det handlar om tvångsvård för barn där de ursprungliga vårdbehoven upphört. Lagstiftarens intentioner har tidigare varit att tvångsvård ska upphöra så snart vårdbehoven inte längre föreligger, vilket blir motsägelsefullt i och med föreslagna ändringar.

Nämnden vill vidare kommentera förslag till ny bestämmelse i 10 kap 3 §, med underrubrik *Begäran om upphörande för vård*. Nämnden ställer sig positiv till möjligheten att begränsa möjligheterna till begäran om upphörande av vård, men ifrågasätter om en sexmånadersperiod gör någon faktiskt skillnad i praktiken. Nämnden menar att effekten hade varit tydligare om tidsperioden varit längre.

Nämnden vill slutligen framföra att det kan vara svårt att överblicka eventuella kommande ändringar i nuvarande lagstiftning och ge synpunkter, med anledning av andra pågående arbeten kring ändringar i lagstiftningen. Som exempel ges lagrådsremiss *Frihetsberövande påföljder för barn och unga*, som föreslås träda i kraft 1 juli 2026. Även utredningen *En lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas* Ds 2024:30, kan antas ha stor påverkan på utformningen av lagen om vård av unga. När beredning av olika förslag pågår i parallella spår blir det utmanande för kommunerna att bevaka och få en överskådlig bild av hur lagstiftningen kan komma att se ut på kort och lång sikt, vilket därmed påverkar möjligheterna att ge väl avvägda synpunkter.

Kristina Andersson
Verksamhetschef

Erika Engberg
Socialnämndens ordförande